

MOTOROVOU PILOU OŽIVUJE KMENY STROMŮ

Zlata Ptáčková

Z dílny v areálu bývalého zemědělského družstva v katastrální části obce Olší se nese zvuk motorové pily a vůně dřeva. **Jiří Hejtmánek** tam tvoří svá díla z dubových a lipových kmenů. „Můj tatka často pracoval v dílně. Chodil jsem se dívat, jak řeže a brousí špalíčky, vyrábí různé věci ze dřeva, a pomáhal jsem mu. Z máminy strany mám umělecké kořeny, protože praděda a prapraděda byli umělečtí kováři. I o tomto řemeslu jsem uvažoval, ale dřevo mě jednoduše táhlo víc,“ vysvětlil Jiří Hejtmánek, jak se dostal ke své profesi uměleckého truhláře.

Po vyučení se chtěl žít výrobou vyřezávaného nábytku z masivu. Ovšem chyběly finance na otevření dílny i nákup strojů, tak se prozatím pustil do vyřezávání drobných předmětů. Pro myslivce dělal desky pod parůžky, zkoušel erby i různé misky. „A jelikož jsem hodně netrpělivý a vždy se mi líbilo řezat do kmenů, začal jsem používat motorovou pilu. Práce sice šla rychleji, ale stále to nebylo ono.“ Dál se podle svých slov posunul díky kurzu vyřezávání motorovou pilou, který absolvoval u Radka Smejkal, jednoho z našich nejlepších řezbářů. „Na kurzu jsem zjistil, co potřebuji, jaké nástroje musím mít, jak řezat, aby to vypadalo dobře, a pak už bylo jasné, že půjdu tímto směrem,“ poznamenal Jiří Hejtmánek.

Umělecký truhlář Jiří Hejtmánek při práci.

Na zakázku i do zahrady

Své sochy tvoří převážně na zakázku a do exteriérů, do zahrad. Při práci využívá nejvíce dubové dřevo kvůli jeho přirozené trvanlivosti. Na včelí úly je naopak lepší dřevo lipové, které je navíc i cenově dostupnější. „Moje první socha byl jakýsi hadodrak, hodně jsem v tom tenkrát plaval, bylo to všelijak. Pak to byla Duše stromu, obličej. Teď už si myslím, že vyřezu cokoli, co si zákazník přeje. Od vodníků, lavic a čarodějnic ze starých dutých kmenů, které se každoročně spálí při pálení čarodějnic, přes různá zvířátka, jako jsou veverky, psi, kočky a pavouci, až po abstrakci.“ Pracuje nejčastěji se čtyřmi různými pilami; nejsilnější má na hrubé ořezávání, jednu slabší a dvě malé na ty nejjemnější detaily. „Když se tvoří socha, je tam jeden okamžik, kdy se autorovi dílo přestane líbit, a tam je potřeba ten okamžik zdolat a neodejít od toho. A pak se dílo povede,“ podotkl umělecký truhlář s tím, že se ovšem může i stát, že to tvoření někdy prostě a jednoduše nejde vůbec. „To se furt kolem toho chodí, přemýšlí a nic. A to je zase lepší od toho odejít a nechat tvorbu na další den.“

Některé jeho výtvořky jsou na soukromých pozemcích, jiné jsou veřejně přístupné. Například na Hradisku v Železném stojí sedmimetrový kříž, na kterém dělal ve spolupráci s Radimem Tichým, v samotné obci je pak ještě k vidění mimo jiné zlomené srdce a u Vitaru, v Galerii pod širým nebem, ovce, ježek a zajíc. Rybník na návsi ve Vohančicích hlídá vodník a okolo Řikonína obnovil staré kříže. „Nad úřadem v obci

je nyní nově také kulatý stůl, coby vzpomínka na lidi, kteří byli v první světové válce. To jsou výrobky, které mě baví.“

Kladivo na čarodějnice

Byť má spoustu nápadů, chybí mu investoři. V lese nebo na vrcholu nějaké hory či kopce by rád vytvořil keltskou svatyni, kterou by tvořily hlavy vyřezané z velkých stromů, měly by v průměru metr, přičemž každý strom by znázorňoval jeden element. V hlavě má rovněž projekt nazvaný Kladivo na čarodějnice. Jde o obrovskou palici, která by byla umístěna na špaluku a odkazovala na ženy, které byly upáleny za čarodějnictví.

Když má Jiří Hejtmánek čas a prostor, tvoří abstraktní, interiérové věci. Tehdy ve dřevě hledá tvar, aby z něho vystoupila co nejzajímavější kresba. Tu pak podpoří přírodním olejem. Do budoucna se nebrání ani vlastní výstavě. „Tvorba těchto abstraktních věcí je úžasná, protože tam jako by jde něco ze mě. Vždycky když tvořím pro radost, tak mě tvorba pohltí a nevnímám okolí. Klidně i několik hodin v kuse řežu a řežu a užívám si to. Je to super. Občas cítím, jako by z vesmíru létaly nějaké nápady, nějaká energie, která by mi říkala, řež tohle a tohle. Dělej to takto. To jsou ty chvíle, které jsou na tvoření nádherné,“ říká Jiří Hejtmánek.

Foto: archiv Jiřího Hejtmánka
Zlata Ptáčková

Z kmenů stromů vyřeže dle svých slov vše. Od vodníků, lavic a čarodějnic přes různá zvířátka, jako jsou veverky, psi, kočky a pavouci, až po abstrakci.